

Številka: 007-465/2013/45
Ljubljana, 20. junij 2014
EVA 2013-2330-0137
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade: Na podlagi 4. odstavka 51. člena in 9. odstavka 51a. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09 in 92/13) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela SKLEP Vlada Republike Slovenije je sprejela Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. <p style="text-align: right;">Tanja Šarabon GENERALNA SEKRETARKA</p> Sklep prejmejo: <ul style="list-style-type: none">– Ministrstvo za infrastrukturo in prostor– Ministrstvo za zdravje– Ministrstvo za gospodarstvo, razvoj in tehnologijo– Ministrstvo za kulturo– Ministrstvo za notranje zadeve– Služba vlade za zakonodajo– Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov: /
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva: <ul style="list-style-type: none">– mag. Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje,– mag. Vesna Kolar Planinšič, vodja Sektorja za celovito presojo vplivov na okolje,– Dušan Pichler, vodja Pravno-sistemskega sektorja,– Katarina Celič, sekretarka.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva: /.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Uredba o posegih v okolje bo razveljavila in nadomestila dosedanjo Uredbo o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 78/06, 72/07, 32/09, 95/11 in 20/13). Z zadnjo spremembo zakona o varstvu okolja v novembru 2013 je bila namreč določeno, da vlada predpiše ne le vrste posegov, za katere je obvezna PVO, temveč tudi vrste posegov, za katere bo obveznost izvedbe PVO določila Agencija RS za okolje v t.i. predhodnem postopku. Zato mora uredba določiti tudi merila, ki bodo uporabljena v tem postopku, ter podatke, ki jih bo moral nosilec nameravanega posega v okolje za začetek postopka predložiti.

S predlagano Uredbo se v pravni red RS prenaša določila Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, Prilog I, II in III. Uredba odpravlja tudi ugotovljeno kršitev Evropske Komisije št. 2012/2162 in zagotavlja predhodno pogojenost za črpanje sredstev v novi finančni perspektivi EU.

Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, se sprejema v okviru opravljanja tekočih poslov vlade po 115. členu ustave.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice Agencija RS za okolje (Sektor za presojo vplivov na okolje pri Uradu za okolje) zaposluje skupino ustrezno usposobljenih uradnikov za izvajanje postopkov presoje vplivov na okolje in predhodnih postopkov. Zaradi hitrejšega izvajanja predhodnih postopkov v novi finančni perspektivi EU bo nujna kadrovska okrepitev z dvema uradnikoma.	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij S sprejemom te uredbe se pričakujejo ugodne finančne posledice tako za zasebne investitorje kot za občino in državo, saj je pravilen in popoln prenos okoljske zakonodaje ES v pravni red držav članic pogoj, ki se preverja v postopku odobravanja dodelitve sredstev iz skladov ES (predhodna pogojenost). Sprejem te uredbe v roku je tudi pogoj za sklenitev partnerskega sporazuma med EK in RS za črpanje sredstev v novi finančni perspektivi EU.	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev:

Gradivo nima finančnih posledic na javnofinančna sredstva, saj so bile posledice novega upravnega postopka in s tem povečanega obsega dela Agencije RS za okolje ocenjene že ob sprejemu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (Ur.l. 92/13).

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

Datum objave: 21. 1. 2014

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št.70/08; ZVO-1B) v 34.a členu ureja postopek sodelovanja javnosti pri sprejemanju predpisov, ki lahko pomembneje vplivajo na okolje, kot zahteva 8. člen Aahuške konvencije. Na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje se v skladu z Navodilom o sodelovanju javnosti pri sprejemanju predpisov, ki lahko pomembneje vplivajo na okolje objavljajo osnutki predpisov in vabila k sodelovanju pri njihovi pripravi. Javnost je imela možnost dajanja mnenj in pripomb na osnutek uredbe do 21. februarja 2014.

V času javne obravnave (dne 19. 2. 2013) je bila v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije organizirana tudi javna predstavitev osnutka uredbe z razpravo.

Pisne pripombe so posredovali:

- predstavniki državnih organov ter javnih zavodov (Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direkcija RS za ceste, Agencija RS za okolje, Direktorat za kmetijstvo in Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo pri Ministrstvu za kmetijstvo in okolje, Zavod RS za varstvo narave, Inštitut za vode),
- iz interesnih združenj (Energetska zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Društvo tehničnih vodij, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Inženirska Zbornica Slovenije),
- iz gospodarskih družb, ki so zavezanci za PVO (Ursa Slovenija, Petrol Geoterm d.o.o., Dinos d.d., HSE, Salonit Anhovo, Elektro Ljubljana, Savske elektrarne Ljubljana, NEK, Geoenergo d.o.o).

Prejete pripombe in pomisleke smo upoštevali do te mere, da je še zagotovljena skladnost z zakonom in Direktivo.

Upoštevan ni bil predlog NEK d.o.o., da se presoja le tiste razširitve jedrskega obrata, ki predstavljajo vsaj 10 % povečanje zmogljivosti, saj bi bila taka določba v nasprotju z določili Direktive. Ko gre za spremembe in dopolnitve posegov v okolje, uredba povzema določbe Direktive, priloge I, točke 24, in priloge II, točke 13a. PVO je obvezna v primeru kakršnihkoli sprememb in razširitev posegov z oznako X v stolpcu PVO, če se s to spremembo ali razširitvijo preseže ali doseže za ta poseg določen prag. V primerih, ko za te posege prag ni določen, ter v primeru posegov z oznako X v stolpcu PP, se o obveznosti izvedbe PVO, ko gre za spremembe ali dopolnitve, odloči v predhodnem postopku.

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštewane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA

mag. Dejan Židan,
minister

PRILOGE:

- obrazložitev

- jedro gradiva: Uredba

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga

4. odstavek 51. člena in 9. odstavek 51a. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09 in 92/13).

2. Rok za izdajo predpisa, ki ga je določil zakon

Trije meseci po uveljavitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (Ur.l. 92/13), ki začnejo teči s 23.11.2013.

3. Splošna obrazložitev

Razlog za pripravo te uredbe je sprejem Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (Ur.l. 92/13), ki v spremenjenem 51. členu in novem 51.a členu določa za ugotovitev obveznosti presoje vplivov na okolje v nekaterih primerih tudi izvedbo predhodnega postopka. Vlada zato predpiše ne le vrste posegov, za katere je obvezna PVO, temveč tudi vrste posegov, za katere bo obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje določena v t.i. predhodnem postopku. Zato mora uredba določiti tudi merila, ki bodo uporabljena v tem postopku, ter podatke, ki jih bo moral nosilec nameravanega posega v okolje za začetek postopka predložiti.

S tem se odpravlja ugotovljena neskladnost zakonodaje RS z zahtevami Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, o čemer je Evropska Komisija opozorila Vlado RS s pisnim opominom dne 27.9.2012 (kršitev 2012/2162).

Uredba o posegih v okolje razveljavlja in nadomešča dosedanjo Uredbo o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 78/06, 72/07, 32/09, 95/11 in 20/13).

4. Predstavitev presoje posledic na posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

I.

Razlog za pripravo te uredbe je ugotovljena neskladnost zakonodaje RS z zahtevami Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (Direktiva), o čemer je Evropska Komisija (EK) opozorila Vlado RS s pisnim opominom dne 27.9.2012 ter v obrazloženim mnenju dne z dne 20.6.2013 (kršitev 2012/2162).

Ugotovljena kršitev se nanaša (med drugim) na prenos člena 4(2) in (3) v povezavi s Prilogo III k Direktivi zaradi neuporabe vseh izbirnih meril iz Priloge III v sprejetem nacionalnem sistemu za preverjanje projektov iz Priloge II in višine praga glede na velikost projektov iz točke 1(e) Priloge II ter na prenos Priloge II v zvezi z nekaterimi kategorijami projektov.

Člen 4(3) Direktive določa, da se pri odločanju o tem, ali je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za vse projekte iz Priloge II Direktive upoštevajo vsa ustrezna merila iz Priloge III Direktive. Med merili iz Priloge III Direktive so najprej navedene značilnosti projektov, zlasti velikost, kumulacija z drugimi projekti, raba naravnih virov, nastajanje odpadkov, onesnaževanje in motenje ter tveganje nastanka nesreč, nato je navedena lokacija projekta, da se upošteva okoljska občutljivost določenih geografskih območij, ki bodo verjetno prizadeta, zlasti glede na obstoječo rabo zemljišč in nosilne sposobnosti naravnega okolja, v tretji točki pa so navedene še značilnosti možnega vpliva, zlasti glede geografskega območja in števila prizadetega prebivalstva.

EK je preverila, kako so ta merila upoštevana v slovenski zakonodaji. Iz te preveritve sledi, da je velikost edino merilo za projekte iz točk 1(d), 1(g), 2(b)–2(e), 3(g), 3(h), 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10(a), 10(b), 10(g), 10(h), 10(j), 10(k), 11(a), 11(d) do 11(i) in točke 12(b) Priloge II Direktive. Lokacija in velikost projekta sta upoštevani pri določanju nacionalnih pragov za projekte iz točk 1(a), 1(b), 1(c), 1(f), 3(b)–3(f), 3(i), 10(c), 10(e), 10(f), 12(a), 12(c), 12(d) in 12(e) omenjene priloge. Poleg tega obstajajo projekti, ki sodijo tako v Prilogo I kot v Prilogo II Uredbe. Kadar se za projekte, ki presegajo določeno velikost, uporablja Priloga I, je zato zanje presoja vplivov na okolje obvezna, za nekatere takšne projekte iz Priloge II, pa se presoja zahteva le, če spadajo v eno od štirih kategorij varovanih območij in hkrati presegajo določeno velikost (čeprav je manjša kot za projekte iz Priloge I): točke 1(e), 2(a), 10(d), 10(i), 10(l), 10(m) in 11(c). Merilo glede lokacije se torej uporablja tako, da te kategorije projektov izključuje iz presoje.

EK ugotavlja, da slovenska ureditev z enostavnimi absolutnimi pragovi ne zadošča za prenos Direktive, saj člen 4(3) Direktive določa, da se pri odločanju o tem, ali je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za vse projekte iz Priloge II upoštevajo vsa ustrezna merila iz Priloge III; in da je Slovenija presegla svojo diskrecijsko pravico iz členov 2(1) in 4(2) Direktive, saj je pri določitvi nacionalnih pragov za projekte iz Priloge II upoštevala samo velikost projektov ter, v omejenem obsegu, njihovo lokacijo, namesto vseh ustreznih meril iz Priloge III k Direktivi. Zato EK predlaga, da Slovenija svoj sistem ustrezno dopolni, tako da bodo projekti, ki ne dosegajo predpisanih pragov, preverjeni na podlagi izbirnih meril.

RS se je strinjala z ugotovitvami EK, ki se nanašajo na ustreznost prenosa drugega in tretjega odstavka 4. člena v povezavi s Prilogo III Direktive (Odgovor RS v predsodnem postopku na pisni opomin EK zaradi neupoštevanja pravnih aktov Evropske unije), zato je ustrezno spremenila Zakon o varstvu okolja (oktober 2013). S to spremembo je omogočena izvedba presoje vplivov določenih javnih in zasebnih projektov na okolje tudi v primerih, ko niso doseženi ali preseženi določeni pragovi, pri določitvi teh projektov pa bodo uporabljena merila iz Priloge III Direktive.

EK v zvezi z velikostjo kot edinim merilom meni, da je prag za kategorijo projektov iz točke 1(e) Priloge II k Direktivi (intenzivne živinske farme, ki niso navedene v Prilogi I k Direktivi) določen previsoko. PVO je obvezna samo za farme z več kot 350 glavami govedi ali več kot 400 konji, kar se ob upoštevanju povprečne velikosti takšnih farm v Sloveniji zdi previsoko.

V skladu z uveljavljeno sodno prakso „država članica, ki določi pragove in/ali merila na ravni, na kateri so v praksi vsi projekti določene vrste vnaprej izvzeti iz zahteve po presoji vplivov, presega meje svoje diskrecijske pravice“. EK meni, da je prag za to kategorijo projektov dejansko določen na tako visoki ravni, da so v praksi vsi projekti te vrste vnaprej izvzeti iz zahteve po presoji vplivov, kar potrjujejo statistični podatki o številu postopkov PVO za to vrsto projektov v zadnjih treh letih in povprečna velikost takšnih farm v Sloveniji. Poleg tega EK meni, da – v odsotnosti pragov EU – »velikost nacionalnih pragov ni samodejno primerljiva med različnimi državami članicami, ker se njihovi naravni pogoji razlikujejo. Opozoriti je treba, da Slovenija leži na stičišču več ekoloških sistemov in ima zato izjemno bogato biotsko raznovrstnost in pokrajino«.

V tem opominu je EK opozorila Slovenijo tudi na nepravilen prenos Direktive, Priloge II, v točkah 1(c), 2(c), 10(c) in 10(e).

V točki l(c) Priloge II je navedeno: „(c) **vodnogospodarski projekti za kmetijstvo, vključno z namakalnimi in izsuševalnimi projekti**“, medtem ko slovenska zakonodaja navaja pod točko 1. *Kmetijstvo*:

c	c.1 raba vode za kmetijstvo zaradi namakanja	površina zemljišč 50 ha	površina zemljišč 30 ha	X	X	X	-
	c.2 izsuševanje zemljišč za kmetijstvo	površina zemljišč 5 ha	površina zemljišč 2,5 ha	X	X	X	X

in pod točko 10. *Infrastrukturni posegi*:

f	f.1 gradnja celinske vodne poti, ki ni poseg iz 8.1 točke Priloge I te uredbe f.2 regulacija vodotoka ali poseg za zaščito pred poplavami kot je nasip, ureditev struge vodotoka, utrditev brežin vodotoka ali podobno	- dolžina regulacije vodotoka ali posega 5.000 m	dolžina vodne poti 1.000 m dolžina regulacije vodotoka ali posega 1.000 m	X X	X X	X X	- -
g	jez in drug objekt, namenjen dolgoročnemu zadrževanju ali zagotavljanju rezerv vode, ki ni poseg iz 15. točke Priloge I te uredbe: g.1 suh ali moker zadrževalnik ali objekt za zadrževanje voda, g.2 vodno zajetje ali črpališče vode	površina 15 ha ali prostornina 250.000 m ³ , zmogljivost črpanja 100 l/s					

EK zato meni, da je Slovenija zmanjšala področje uporabe določb točke l(c) Direktive, ko je izključila druge možne vodnogospodarske projekte za kmetijstvo, ki ne vključujejo namakanja ali izsuševanja in niso navedeni niti v točkah 10(f) in 10(g) Priloge II k Direktivi.

V točki 2(c) Priloge II je navedeno: „(c) **pridobivanje mineralnih snovi pri čiščenju morskega ali rečnega dna**“, medtem ko slovenska zakonodaja navaja pod točko 2. Pridobivanje mineralnih surovin:

c	pridobivanje mineralnih snovi pri čiščenju morskega ali rečnega dna, razen če gre za odvzem iz objektov za zadrževanje plavin, enkratni odvzem za zagotovitev varnosti ob visokih vodah, zagotavljanje pretočne sposobnosti površinskih voda ali za poglobljanje morskega dna na prometnih poteh plovil	zmogljivost pridobivanja 50.000 m ³ mineralnih snovi na leto
---	---	---

EK meni, da Slovenija omejuje področje uporabe te kategorije z več izjemami, ki jih Direktiva ne vključuje, in ne sprejema utemeljitve, da besedilo »*razen če gre za odvzem iz objektov za zadrževanje plavin, enkratni odvzem za zagotovitev varnosti ob visokih vodah, zagotavljanje pretočne sposobnosti površinskih voda ali za poglobljanje morskega dna na prometnih poteh plovil*« predstavlja le pojasnilo, kateri projekti ne štejejo za pridobivanje mineralnih snovi v skladu s slovenskim zakonom o rudarstvu. Tovrstne opredelitve se ne smejo uporabiti za omejitev področja uporabe Direktive.

V točki 10(c) Priloge II je navedeno: „(c) **gradnja železnic in naprav ter terminalov za notranji pretovor blaga (projekti, ki niso vključeni v Prilogo I)**“ medtem ko slovenska zakonodaja navaja pod točko 10. *Infrastrukturni posegi*:

c.3	regionalna železniška proga, razen če gre za premestitev in druga dela na regionalni železniški progi, kjer se os tira spremenjene proge ne prestavi za več kakor 200 m	dolžina regionalne železniške proge 5 km	dolžina regionalne železniške proge 1 km	X	X	X	-
-----	---	--	--	---	---	---	---

EK meni, da je točka c.3 slovenskega ukrepa za prenos samovoljna, ker se sklicuje na „premostitev in druga dela regionalni železniški progi, kjer se os tira spremenjene proge ne prestavi za več kakor 200 m“. Direktiva takšne izjeme ne vključuje.

V točki 10(e) Priloge II je navedeno: „(e) **gradnja cest, pristanišč in luk, vključno z ribiškimi pristanišči (projekti, ki niso vključeni v Prilogo I)**“ medtem ko slovenska zakonodaja navaja pod točko 10. *Infrastrukturni posegi*:

e	gradnja cest, pristanišč in luk, vključno z ribiškimi pristanišči, ki ni vključena med posege v Prilogi I te uredbe: glavna cesta I. in II. Reda in regionalna cesta I., II. in III. Reda, razen pri premostitvah in razširitvah, kjer se os ceste ne prestavi za več kakor 200 m in cesti ni dograjen nov vozni pas	dolžina ceste 5 km	dolžina ceste 1 km	X	X	X	-
---	---	--------------------	--------------------	---	---	---	---

EK meni, da je na podlagi slovenske zakonodaje gradnja nekaterih cest samovoljno izključena iz presoje vplivov na okolje, kar ni v skladu z Direktivo:

- premostitev osi ceste za manj kot 200 m (glavne ceste I. in 11. reda ter regionalne ceste I., II. in III. reda,
- drugi razredi ali vrste cest, na primer gozdne ceste, občinske ceste in nekategorizirane ceste.

Odgovor v pred sodnem postopku, sproženem zaradi neprenosa ali nepravilnega prenosa nekaterih določb Direktive je Vlada Republike Slovenije sprejela dne 20. 8. 2013. EK je obvestila, da bo navedene nepravilnosti odpravila s sprejemom nove uredbe po uveljavitvi sprememb in dopolnitev zakona o varstvu okolja¹.

Slovenija je v tej zadevi že prejela pisni opomin in obrazloženo mnenje EK. Če navedenih nepravilnosti ne odpravimo, bo EK zadevo predala Evropskemu sodišču, in pričakujemo lahko za Slovenijo neugodno razsodbo z resnimi finančnimi posledicami za proračun RS.

Tako je v primeru Avstrije, zadeva št. C-244/12 (letališča Salzburg) Evropsko sodišče nedavno razsodilo, da

»1. Člena 2(1) ter 4(2)(b) in (3) Direktive Sveta z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (85/337/EGS), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 97/11/ES z dne 3. marca 1997, nasprotujeta nacionalni ureditvi, po kateri je presoja vplivov projektov na okolje, ki se nanašajo na spremembo infrastrukture letališča in spadajo v Prilogo II k tej direktivi, potrebna samo, če se lahko zaradi teh projektov število premikov v letalskem prometu poveča za vsaj 20.000 na leto.

2. Kadar država članica na podlagi člena 4(2)(b) Direktive 85/337, kakor je bila spremenjena z Direktivo 97/11, glede projektov iz Priloge II k tej direktivi določi prag, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, ki ni skladen z obveznostmi iz členov 2(1) in 4(3) te direktive, imajo določbe členov 2(1) in 4(2)(a) in (3) navedene direktive neposredni učinek, kar pomeni, da morajo pristojni nacionalni organi zagotoviti, da se najprej preveri, ali zadevni projekti lahko pomembno vplivajo na okolje, in če je tako, da se nato opravi presoja takih vplivov.«

V primeru Irske, zadeva št. C-66/06, je Evropsko sodišče razsodilo, da Irska »v skladu s členoma 2(1) in 4, od (2) do (4), Direktive Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, kakor je bila spremenjena z Direktivo

¹ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja, Uradni list RS, št. 92/2013 z dne 8. 11. 2013, velja s 23.11.2013

Sveta 97/11/ES z dne 3. marca 1997, ni sprejela vseh potrebnih predpisov za zagotovitev, da so projekti, ki bi lahko imeli bistvene vplive na okolje in sodijo v kategorije projektov iz priloge II, točka 1, od (a) do (c) in (f), k tej direktivi, pred izdajo soglasja v skladu s členu od 5 do 10 navedene direktive predmet postopka za izdajo soglasja in presoje njihovih vplivov v zvezi s tem, ni izpolnila obveznosti, ki jih ima v skladu s to direktivo.« Ker Irska v dveh in pol letih po izreku sodbe v tej zadevi ni sprejela ukrepov za popoln prenos členov 2(1) in 4 od (2) do (4) Direktive Sveta 85/337/EGS¹, je EK sodišču predlagala, da se Irski naloži plačilo globe in periodične denarne kazni, ki odražata resnost te kršitve in njen vpliv na doseganje ciljev, ki jih ima zakonodaja Skupnosti, in sicer:

- pavšalni znesek 4174,80 EUR množen s številom dni, ki bodo potekli od dne razglasitve sodbe v zadevi C-66/06 bodisi do dne ko bo Irska izvršila to sodbo bodisi do razglasitve sodbe v tej zadevi, kar bo prej;
- periodično denarno kazen 33.080,32 EUR od dne razglasitve sodbe v tej zadevi do dne, ko bo Irska izvršila sodbo v zadevi C-66/06, in
- plačilo stroškov.

II.

S sprejemom te uredbe se pričakujejo ugodne finančne posledice tako za zasebne investitorje kot za občino in državo, saj je pravilen in popoln prenos okoljske zakonodaje ES v pravni red držav članic pogoj, ki se preverja v postopku odobravanja dodelitve sredstev iz evropskih skladov (predhodna pogojenost).

Ker se Direktiva nanaša na večje število projektov, ki jih financira tudi Evropska unija, je Direktorat za regionalno in urbano politiko pri EK opozoril Ministrstvo za gospodarstvo kot pristojni organ upravljanja (npr. pismo komisarja Rehna ministru Stepišniku z dne 11. junija 2013), na pomembnost te predhodne pogojenosti v programskem obdobju 2014-2020.

Številni projekti, za katere ni bila izvedena niti presoja vplivov na okolje niti predhodni postopek ugotavljanja, ali bi lahko imeli pomembne vplive na okolje, niso bili upravičeni do črpanja teh sredstev. Kot primer lahko navedemo zastoje pri črpanju EU sredstev za projekte izvenivojskih križanj na železniški progi Pragersko-Hodoš, obvoznice Škofja Loka, čistilne naprave v Novi Gorici itd. V primeru neupravičene dodelitve in ugotovljenih nepravilnosti bi EK lahko tudi terjala vračilo že dodeljenih sredstev. Gre za projekte, za katere presoja vplivov na okolje v skladu z veljavnimi predpisi RS ni bila izvedena, prav tako ni bila izdana odločba pristojnega organa, da v skladu z merili iz Direktive zanje ni treba izvesti presoje vplivov na okolje.

S tem namenom je bila ustanovljena tudi medresorska delovna skupina za pripravo metodologije in pregled skladnosti projektov, sofinanciranih s sredstvi evropske kohezijske politike 2007-2013 z Direktivo. Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Agencija RS za okolje in Zavod RS za varstvo narave bodo podrobneje pregledali vse projekte za gradnjo infrastrukturnih objektov v okviru Operativnega razvoja okoljske in prometne infrastrukture kot tudi Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013. V okviru obeh operativnih programov je bilo evidentiranih skupaj 418 infrastrukturnih projektov, za katere veljajo določbe Direktive. Za nekatere projekte je že bil izveden postopek presoje vplivov na okolje ali pa je bilo pridobljeno izvensistemsko mnenje ministra, pristojnega za okolje, glede obveznosti presoje vplivov na okolje (primeri, navedeni v prejšnjem odstavku). Ostale projekte bo treba pregledati ob uporabi meril iz priloge 2 predlagane uredbe (oz. priloge III Direktive) ter predlagati morebitne sanacijske ukrepe za projekte, ki bi lahko imeli pomembne vplive na okolje.

III. Obrazložitev po členih

1. člen

Uredba o posegih v okolje razveljavlja in nadomešča dosedanjo Uredbo o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 78/06, 72/07, 32/09, 95/11 in 20/13). Z zadnjo spremembo zakona o varstvu okolja v novembru 2013 je bila namreč določeno, da vlada predpiše ne le vrste posegov, za katere je obvezna PVO, temveč tudi vrste posegov, za katere bo obveznost izvedbe PVO določena v t.i. predhodnem postopku. Zato mora uredba določiti tudi merila, ki bodo uporabljena v tem postopku, ter podatke, ki jih bo moral nosilec nameravanega posega v okolje predložiti za začetek postopka.

Predhodni postopek bo skladno s predpisi o državni upravi vodila Agencija RS za okolje, organ v sestavi Ministrstva za kmetijstvo in okolje, ki vodi tudi postopke presoje vplivov na okolje.

2. člen

Vrste posegov, za katere je PVO obvezna, so navedene v prilogi 1 (stolpec z oznako PVO). Povzete so po Direktivi, Prilogi I, deloma tudi po Prilogi II.

Priloga I Direktive navaja projekte, za katere je PVO obvezna v vseh državah članicah, kot sledi iz člena 4(1) Direktive, zato so njene določbe v največji možni meri ohranjene (opis posegov ter pragovi). Ti posegi so v prilogi 1 uredbe posebej označeni (*). Če prag zanje ni določen (npr. jedrske elektrarne, avtoceste, daljinske železniške proge), je PVO obvezna tudi v primeru kakršnihkoli sprememb; če je prag določen (kot npr. za termoelektrarne nad 300MW, intenzivna reja prašičev nad 900 mest), je PVO obvezna, kadar se s spremembo ali razširitvijo doseže oz. preseže morebiten prag.

Med projekte, za katere je PVO obvezna po Direktivi, Prilogi I, sodi namreč tudi:

»24. Kakršna koli sprememba ali razširitev projektov, naštetih v tej prilogi, kjer takšna sprememba ali razširitev sama po sebi doseže morebitne pragove, določene v tej prilogi«

Taka razlaga te določbe sledi tudi iz nekaterih sodb Evropskega sodišča (ES), in sicer:

V primeru C-431/92 (EK proti Nemčiji) je ES razsodilo, da se mora za projekt iz Priloge I(2) izvesti PVO, ne glede na to, ali gre za ločeno konstrukcijo, dodatek k obstoječi konstrukciji ali tesno funkcionalno povezavo z obstoječo konstrukcijo;

V primeru C-227/01 (EK proti Španiji) je ES razsodilo, da se mora PVO izvesti tudi za izgradnjo vzporednega tira k obstoječi železniški progi in da se tovrstni projekt ne more šteti zgolj kot sprememba obstoječega projekta v smislu Priloge II (24), za katero država članica obveznost PVO šele lahko določi ob uporabi meril (glej člen 3 te uredbe);

V primeru 255/05 (Komisija proti Italiji), je ES razsodilo, da država ni izpolnila svojih obveznosti po Direktivi, ker za uvedbo nove proizvodne linije v obstoječi sežigalnici ni zahtevala postopka PVO, in pritrdilo mnenju EK, da gre v tem primeru za projekt iz Priloge I, točke 24.

Poleg tega so v prilogi 1 navedeni nekateri projekti iz Priloge II Direktive, za katere RS lahko skladno s členom 4(2)(b) Direktive sama z uporabo pragov ali meril določi, da je zanje PVO obvezna.

3. člen

Na podoben način kot Direktiva tudi uredba posege v okolje deli na posege, za katere je PVO vedno obvezna, in na posege, za katere se lahko obveznost PVO določi šele v predhodnem postopku, če se ugotovi, da bi lahko imeli pomembne vplive na okolje (skladno s členom 4(2)(a) Direktive). Posegi, za katere je treba izvesti predhodni postopek, so prav tako navedeni v prilogi 1 te uredbe (stolpec z oznako PP).

V predhodnem postopku se obveznost PVO ugotavlja tudi za spremembe ali razširitve posegov iz priloge 1, ki so bili že dovoljeni, izvedeni ali se izvajajo, razen tistih iz člena 2.

V primeru C-72/95 je ES razsodilo, da se mora besedilo iz Priloge II Direktive »regulacije in objekti za zaščito pred poplavami« razumeti tako, da vključuje poleg izgradnje novega kanala tudi njegovo prestavitev, ojačitev ali razširitev, nadomestitev z novim kanalom,

ne glede na to, ali je novi kanal močnejši ali širši od starega, kot tudi kombinacijo teh del. Skladno s to sodbo je bila kasneje dopolnjena tudi Direktiva.

Obveznost izvedbe predhodnega postopka je določena tudi v drugih primerih, ne glede na vrsto posega in pragove, ko se poseg v okolje načrtuje v okviru projekta, sofinanciranega s strani proračuna EU. Vsi projekti, ki bodo sofinancirani v naslednji finančni perspektivi EU, bodo potrebovali ali okoljevarstveno soglasje na podlagi izvedene PVO ali odločbo (sklep) pristojnega organa (ARSO), da PVO ni treba izvesti.

4.člen

V tem členu sta uporabljeni izjemi, ki ju omogoča Direktiva, in sicer:

Člen 1(3) *»Države članice se lahko odločajo za vsak primer posebej, če je tako določeno z nacionalno zakonodajo, da se ta direktiva ne uporablja za projekte, ki služijo namenom nacionalne obrambe, če ocenijo, da bi takšna uporaba škodljivo vplivala na navedene namene.«* in

Priloga II: 13.(b) *»projekti v Prilogi I, ki se izvajajo izključno ali večinoma za razvijanje in preizkušanja novih metod ali izdelkov in ki ne bodo obratovali več kot dve leti.«*

5.člen in Priloga 2

Merila za ocenjevanje v predhodnem postopku se nanašajo na značilnosti in lokacijo nameravanega posega ter na značilnosti možnih vplivov na okolje. Priloga 2 skladno z Direktivo, Prilogo III, našteva izbirna merila, ki se uporabljajo pri preverjanju za vsak primer posebej (screening), ali je za poseg treba izvesti PVO. Pri območjih, ki zaslužijo posebno pozornost, so namesto izrazov iz Direktive uporabljeni izrazi, uveljavljeni v slovenskem pravnem redu. Uredba ne razlaga posameznih meril niti jih ne določa podrobneje. Njeno izvajanje je v tem delu prepuščeno ministrstvu, pristojnemu za okolje. Za izvajanje postopka »preverjanja za vsak primer posebej« ob uporabi teh meril je EK že leta 2001 pripravila posebna navodila. Podrobnejša navodila so si izdelale tudi druge države članice in so dostopna na njihovih spletnih straneh (Litva, Avstrija, Nemčija).

Pri ocenjevanju verjetnosti nastopa pomembnih vplivov ob izvedbi posega v okolje bo treba upoštevati tudi načelo previdnosti – v kolikor nosilec posega ne predloži dovolj informacij, in obstajajo drugi indici, da bi nameravani poseg lahko imel pomembne vplive, bo organ odločil, da ima poseg pomembne vplive in zahteval uvedbo PVO.

Kadar bi se za nek nameravani poseg lahko uporabila različna določila, ker njegov opis ustreza različnim navedenim vrstam posegov iz priloge 1, je zaradi spoštovanja načela previdnosti zanj vedno treba uporabiti tisto določilo, ki je strožje (torej nižji prag pred višjim in PVO postopek pred PP). Tudi v primeru dvoma, ali je nek poseg predmet te uredbe, je treba izvesti predhodni postopek pred izdajo dovoljenja za njegovo izvedbo.

6. in 7. člen ter Priloga 3

Priloga 3 vsebuje vsebino in obliko, torej obrazec zahteve za začetek predhodnega postopka za nameravani poseg. Vsebuje vse podatke, ki se za vlogo zahtevajo skladno z Zakonom o splošnem upravnem postopku in z Zakonom o varstvu okolja. Objavljen bo tudi na spletni strani ARSO, tako da si ga bodo vložniki lahko sami natisnili in prilagodili svojim potrebam (dodali vrstice, glavo firme ipd.).

Glede predpisovanja podatkov, ki jih mora predložiti nosilec posega za začetek predhodnega postopka, v največji možni meri poskušamo olajšati breme za investitorja, saj menimo, da ta postopek ne sme predstavljati dodatnega finančnega ali administrativnega bremena, bolj kot je to nujno potrebno. Organ, ki vodi postopek, že razpolaga s potrebnimi podatki o stanju okolja, ki jih potrebuje za svojo odločitev, saj je pristojen za spremljanje stanja okolja, vodenje evidenc o okolju, izdajanje poročil o stanju okolja, ter tudi za odločanje v postopku presoje vplivov. Kot dodatne podatke, poleg osnovnih, ki jih mora predložiti nosilec posega ob zahtevi za uvedbo predhodnega postopka, predlagamo predložitev dokumentov, katerih izdelava se zahteva z drugimi predpisi: o gradnji objektov, o izkoriščanju mineralnih surovin, o kmetijskih zemljiščih, o vodah, o cestah, o prostorskem načrtovanju, o načrtovanju v gozdovih. Upoštevano je torej, da se postopek dovoljevanja izvedbe vrste posegov vodi po

različnih predpisih, in da niso vsi posegi v okolje vedno tudi objekti, za katere se izda gradbeno dovoljenje. Direktiva namreč prav:

»...Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da so pred izdajo soglasja projekti, ki bodo verjetno pomembno vplivali na okolje, med drugim zaradi svoje narave, velikosti ali lokacije, predmet zahteve za izdajo soglasja za izvedbo in presojo njihovih vplivov...Presoja vplivov na okolje se lahko vključi v obstoječe postopke za izdajo soglasja za izvedbo projektov v državah članicah, oziroma, če to ne gre, v druge postopke ali v postopke, ki jih je treba uvesti za usklajenost s cilji te direktive.«

Nosilec posega lahko priloži tudi podrobnejšo utemeljitev svoje zahteve v predhodnem postopku, če želi dokazati, da nameravani poseg ne bo imel pomembnih vplivov na okolje, kljub temu, da se nahaja v prilogi 1 predlagane uredbe. Taka zahteva mora biti utemeljena z merili iz priloge 2. Drugi razlogi, npr. želja po skrajšanju postopka do izdaje dovoljenja, izogibanje obravnavi v javnosti ipd. se za odločanje v predhodnem postopku ne morejo in ne smejo uporabiti.

Skladno z Direktivo, členom 1.2.(b) je nosilec nameravanega posega lahko:

»Kdor želi pridobiti dovoljenje za izvedbo posega«:

Ko gre za gradnjo objektov, bo nosilec posega investitor po predpisih o graditvi objektov. Investitorjev je lahko tudi več. Kot nosilec posega se lahko izkaže tudi oseba, ki ima pooblastilo (posebno, splošno ali javno) za izvedbo posega ali samo za izvedbo predhodnega postopka. Npr. ko gre za izvajanje vzdrževalnih del v javno korist po predpisih o cestah, je nosilec posega upravljavec ceste. Ko gre za raziskovanje mineralnih surovin, je nosilec posega oseba, ki je pridobila dovoljenje za raziskovanje skladno z Zakonom o rudarstvu; ali

»Javni organ, ki da pobudo za izvedbo posega«:

V primeru rabe naravnih virov, katerih lastnik je država, koncesijske pogodbe pa sklepa Vlada RS, v vlogi organa, ki daje pobudo za izvedbo posega, nastopajo ministrstva, pristojna za rudarstvo, rabo vode ali marikulturo.

V primeru prostorskih ureditev, ki se načrtujejo z občinskimi prostorskimi izvedbenimi načrti, bo nosilec posega, kjer investitor še ne bo znan ali bo šlo za ureditve v občinskem interesu, nastopila občina.

8. člen

ZVO določa, da se predhodni postopek lahko začne tudi po uradni dolžnosti. V tem členu so primeri, ko ta obveznost upravnega organa nastopi, podrobneje pojasnjeni, zaradi pridobitve potrebnih podatkov in dokumentov.

9. in 10. člen (Prehodne in končne določbe)

Na postopke za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, ki so že začeti, sprejem te uredbe ne bo vplival. Prav tako ne bo vplival na obstoječe naprave in obrate, ki se ne spreminjajo in ki morajo pridobiti okoljevarstveno dovoljenje zaradi uskladitve s predpisi najkasneje do leta 2015 na podlagi prehodnih določb ZVO. Vplival pa bo na vse postopke za pridobitev gradbenega dovoljenja (ali drugih dovoljenj, ki dajejo nosilcu posega dovoljenje za njegovo izvedbo), ki se še niso pravnomočno zaključili. Ker je bila ugotovljena kršitev pravnega reda EU, in ker zamujamo z odpravo te kršitve, si nadaljnjih napak v postopkih ne smemo več privoščiti, saj bi bili lahko osnova za vložitev tožbe zoper RS.

Iz sodbe Evropskega sodišča v zadevi C 244/12 namreč sledi, da kadar država članica na podlagi člena 4(2)(b) Direktive, glede projektov iz Priloge II k tej Direktivi določi prag, ki ni skladen z obveznostmi iz členov 2(1) in 4(3) Direktive, imajo določbe členov 2(1) in 4(2)(a) in (3) Direktive neposredni učinek, kar pomeni, da morajo pristojni nacionalni organi zagotoviti, da se najprej preveri, ali zadevni projekti lahko pomembno vplivajo na okolje, in če je tako, da se nato opravi presoja takih vplivov.

Navedeno pomeni, da je treba v primeru ugotovljene nepravilnosti določila Direktive uporabljati neposredno. Pristojni nacionalni organ mora izvajati predhodni postopek za vse projekte iz Priloge II Direktive, tudi če nacionalna zakonodaja takega postopka še ne predpisuje. Posledice napačnih odločitev države v tem primeru nosi nosilec posega, kar je bilo ugotovljeno

s sodbo št. C 201/02. Posledica trenutnega neizvajanja predhodnega postopka za nosilca posega pomeni, da se mu obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje lahko naloži tudi naknadno, po pridobitvi dovoljenja ali po že izvedenem posegu.

Priloga 1

Poglavitni del uredbe predstavlja preglednica z vrstami posegov. Ker se preglednica razteza čez 12 strani, so zaradi boljše preglednosti vrste posegov oštevilčene in razdeljene na poglavja, ki se zgledujejo po standardni klasifikaciji dejavnosti, ter na podpoglavja. Izdelano je tudi kazalo poglavij in podpoglavij.

Pri vsaki opisani vrsti posega v okolje je navedeno, katera vrsta postopka je zanj obvezna – presoja vplivov na okolje (PVO) ali predhodni postopek (PP) – z osenčenim poljem in oznako X v ustreznem stolpcu. Z oznako * so v preglednici označene tiste vrste posegov, ki so neposredno povzete po prilogi I Direktive – to so projekti, za katere je presoja vplivov na okolje vedno obvezna in država članica pri odločanju o tem nima diskrecijske pravice. Pri teh posegih je ohranjen tako njihov opis kot morebiten prag.

Nazivi projektov iz Priloge II Direktive (uradni prevod) so delno prilagojeni, tako da so skladni tudi z našo področno zakonodajo. V večini primerov je vrsta posega opredeljena z zgornjim pragom, nad katerim je PVO obvezna, in s spodnjim pragom, nad katerim je obvezen predhodni postopek. Namen določitve zgornjega praga je v zmanjšanju količine vlog v predhodnem postopku za tiste vrste posegov, za katere z veliko verjetnostjo ocenjujemo, da bi lahko imeli pomembne vplive na okolje, saj s tem skrajšamo postopek do odobritve izvedbe posega. V primerih posegov, za katere menimo, da so v Sloveniji redki in zato ne pričakujemo večjega števila vlog, predlagamo le uvedbo predhodnega postopka, s spodnjim pragom ali tudi brez njega, kjer ni smiseln.

Pri oblikovanju preglednice v prilogi 1, določanju vrst posegov, vključno s pragovi, smo uporabili:

- predpise o dejavnostih in napravah, ki lahko povzročijo onesnaževanje okolja večjega obsega (naprave, ki morajo pridobiti okoljevarstveno dovoljenje),
- Uredbo o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje (neuradno prečiščeno besedilo),
- priročnik, ki ga je izdala EK »Interpretation of definitions of certain project categories of Annex I and II of the EIA Directive« leta 2008 ter
- primerljivo zakonodajo iz drugih držav EU, zlasti:
 1. Nemčije:
 - a. Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung in der Fassung der Bekanntmachung vom 24. Februar 2010 (BGBl. I S. 94), das zuletzt durch Artikel 10 des Gesetzes vom 25. Juli 2013 (BGBl. I S. 2749) geändert worden ist
 2. Francije:
 - a. Code de l'environnement, Annexe à l'article R122-2
 - b. Décret no 2011-2019 du 29 décembre 2011 portant réforme des études d'impact des projets de travaux, d'ouvrages ou d'aménagements
 3. Združenega kraljestva:
 - a. The Planning (Environmental Impact Assessment) Regulations (Northern Ireland) 2012 No. 59
 - b. The Infrastructure Planning (Environmental Impact Assessment) Regulations 2012 No. 787
 - c. The Environmental Impact Assessment (Uncultivated Land and Semi-Natural Areas) (Wales) Regulations 2002 No. 2127 (W.214)
 - d. The Environmental Impact Assessment (Agriculture) (Scotland) Regulations 2006 No. 582
 - e. The Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) Regulations 2011 No. 1824
 4. Avstrije

- a. Bundesgesetz über die Prüfung der Umweltverträglichkeit
(Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000 - UVP-G 2000)

5. Litve:

- a. Law on Environmental Impact Assessment of the Proposed Economic Activity, 18 April 2000 No. VIII – 1636, Official translation

6. Finske:

- a. Act on Environmental Impact Assessment Procedure (468/1994; amendments up to 1812/2009 included) Unofficial translation Ministry of the Environment, Finland
- b. Decree on Environmental Impact Assessment Procedure (713/2006) (amendments up to 359/2011 included) Unofficial translation Ministry of the Environment, Finland

V poglavje A Kmetijstvo, gozdarstvo, ribogojstvo so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge I (17) in Priloge II (1a–f).

V poglavje B Rudarstvo so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge I (14) (19) in Priloge II (2) (11b).

V poglavje C.I Živilsko predelovalna industrija in proizvodnja krmil so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge II (7). Zajeta je tudi obdelava živalskih stranskih proizvodov, ki ni urejena s predpisi o odpadkih.

V poglavje C.II Kemična industrija in ravnanje s kemijskimi proizvodi so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge I (6) (16) (21) in Priloge II (6) (11h).

V poglavje C.III Tekstilna, gumarska, usnjarska, lesna in papirna industrija so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge I (18) in Priloge II (8) (9). Poleg teh so v to poglavje uvrščene tudi industrijske naprave za proizvodnjo lesnih plošč, ki lahko proizvedejo najmanj 1000 m² plošč dnevno, ker sodijo med naprave, ki lahko povzročijo onesnaževanje okolja večjega obsega.

V poglavje C.IV Proizvodnja iz mineralnih surovin so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge I (5) in Priloge II (5b-f) (11g).

V poglavje C.V Proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge I (4) in Priloge II (4) (11f).

V poglavje D.I Energetika / Fosilna goriva so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge I (1) (2a) (16b) (21) (22) (23) in Priloge II (3a, c-g, j) (5a) (10i). Poleg naštetih so v to poglavje uvrščene tudi naprave za proizvodnjo industrijskega oglja, ker sodijo med naprave, ki lahko povzročijo onesnaževanje okolja večjega obsega.

V poglavje D.II Energetika / Jedrska energija so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge I (2b) (3) in Priloge II (21) (22) (23).

V poglavje D.III Energetika / Obnovljivi viri energije so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge II (2di) (3a, b, h, i) Dodane so tudi naprave za proizvodnjo biogoriv s kemijskimi postopki (kar izključuje proizvodnjo lesnih briketov in peletov). Bioplinarne, kot so definirane v Energetskem zakonu, ter kotlovnice na lesno biomaso, sodijo med naprave za proizvodnjo elektrike pare ali tople vode. Geotermalno vrtnanje v smislu izkoriščanja geotermalnega energetskega vira je urejeno z Zakonom o rudarstvu.

V poglavje D.IV Energetika / Prenos energije so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge I (16a) (20) in Priloge II (3b) (10b) (10i). Sistemi daljinskega ogrevanja predstavljajo hkrati napravo za prenos tople vode (3b) in urbanistični projekt (10b), ker so namenjeni ogrevanju naselja, lahko pa so tudi funkcionalno povezani z napravo za proizvodnjo tople vode (3a).

V poglavje E.I Okoljska infrastruktura / Odpadki in odpadne vode so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge I (9) (10) (13) in Priloge II (10b)(11b, c, d, e, i). Posegi so razvrščeni glede na tip postopka (termično, kemično, biološko) in ne/nevarnost

odpadkov. Poseben poudarek je namenjen vnašanju odpadkov v tla (postopek R10) in podzemnemu skladiščenju (postopek D12). Vključeno je tudi ravnanje z živalskimi trupli, ki niso klavniški odpadki.

V poglavje E.II Okoljska infrastruktura / Upravljanje z vodami in oskrba s pitno vodo so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge I (11) (12) (15) in Priloge II (1g) (2diii) (10f, g, j, k, l, m).

V poglavje F Prometna infrastruktura so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge I (7) (8) in Priloge II (10c, d, e, f, h). Sem so uvrščeni tudi bencinski servisi, ki hkrati predstavljajo podzemna skladišča naftnih proizvodov (in drugih eksplozivnih snovi, npr. biogoriv), ker so neposredno namenjeni prometu in so locirani ob prometni infrastrukturi.

V poglavje G Urbanizem in gradbeništvo so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge II (10a, b).

Pomembna novost te uredbe je možnost obravnavanja prostorskih ureditev, ki se načrtujejo z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti (OPPN), kot posegov v okolje (poglavje G.I). Trenutno se OPPN namreč obravnavajo le kot plani, ki jih sprejme pristojni organ občine za področje urejanja prostora, in za katere ministrstvo, pristojno za okolje, odloči, ali je zanje treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje. Na podlagi teh izkušenj in prakse drugih držav članic smo prišli do zaključka, da OPPN v Sloveniji bolj ustrezajo definiciji projektov po Direktivi o PVO kot planom ali programom po Direktivi 2001/42/ES o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje. Ugotavljamo namreč, da

- je namen izvedbe PVO ustrezna informiranost pristojnega organa pred izdajo gradbenega dovoljenja (soglasja za izvedbo), medtem ko se CPVO izvaja v celotnem postopku priprave plana/programa z namenom integracije okoljskih ciljev v sektorske politike, vključno s presojo možnih alternativ, ko so še vse možnosti odprte;
- so OPPN skladno s 55.členom Zakona o prostorskem načrtovanju podlaga za pripravo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, zato je zagotovljeno, da bodo v projektni dokumentaciji in v izdanem gradbenem dovoljenju upošteevane tudi ugotovitve presoje vplivov na okolje;
- ob upoštevanju značilnosti OPPN tako ugotavljamo, da so odločitve o območju, za katerega se pripravi OPPN, o namenski rabi prostora in o prostorskih ureditvenih pogojih na tem območju, sprejeti že z občinskim prostorskim načrtom;
- se OPPN (in drugi izvedbeni načrti, ki se izdelujejo in sprejemajo po enakem postopku) v večini primerov pripravljajo za znane investitorje, ki v imenu občine prevzamejo tudi ves strošek priprave dokumentacije, vključno z izdelavo okoljskega poročila, občine in država pa se pojavljajo v vlogi investitorja, ko gre za projekte v javnem interesu – gradnjo obvoznic, ureditev starih mestnih jeder – torej OPPN bolj ustrezajo pojmu javnih in zasebnih projektov iz Direktive o PVO kot pojmu planov in programov, ki jih pripravljajo države, regije, občine za svoje razvojne potrebe po Direktivi 2001/42/ES.

V poglavje H Turizem, šport in rekreacija so uvrščeni posegi, ki ustrezajo projektom iz Direktive, Priloge II (12). Posebna pozornost je posvečena zimskim športom, podobno kot tudi v Avstriji in Franciji.